

Socialförvaltningen
Annika Midén Wohlgethan

Socialnämnden

Boende- och lokalbehovsplan för socialnämnden 2026–2035

Ärendet

Syftet med boende- och lokalbehovsplanen är att ha en långsiktig och hållbar planering för behovet av olika typer av bostäder och lokaler inom nämndens verksamhetsområde. Boende- och lokalbehovsplanen är ett levande dokument som årligen revideras för att anpassa planeringen till rådande förutsättningar.

Lokalförsörjningsprocessen är kommungemensam. Kommunens lokalstrategi utarbetar i samråd med samtliga förvaltningar och nyttjande verksamheter en strategisk lokalförsörjningsplan som omfattar kommunens samtliga verksamheter. Denna bygger på behov som beskrivits i bland annat socialnämndens boende- och lokalbehovsplan.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att anta socialförvaltningens förslag till boende- och lokalbehovsplan 2026–2035.

Socialförvaltningens utredning

Sverige befinner sig i en trend där antalet äldre äldre, det vill säga personer över 80 år, i riket ökar samtidigt som andelen personer under 65 år sjunker. Danderyds kommun har en demografi som följer trenden i riket men den skiljer sig något genom att kommunen har en ännu högre andel äldre äldre än riket i snitt. För att kunna göra en träffsäker prognos av lokal- och boendebehoven för den kommande tioårsperioden har socialförvaltningen valt att, tillsammans med ett externt företag, göra en fördjupad behovsprognos för behov av särskilt boendeplatser i Danderyds kommun. Prognosen avser såväl äldreomsorgen som omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Resultatet av den fördjupade behovsanalysen har varit underlag till analysen i boende- och lokalbehovsplanen.

Boende- och lokalbehovsplanen beskriver socialförvaltningens prognos för boende- och lokalbehov den kommande tioårsperioden utifrån områdena äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättning, socialpsykiatri, lägenheter för sociala ändamål samt övriga behov av verksamhetslokaler.

Socialförvaltningens bedömning

Socialförvaltningen bedömer att tillgång och efterfrågan avseende boendeformer och lokaler för flera målgrupper och verksamheter är i balans

Socialförvaltningen
Annika Midén Wohlgethan

men det finns några insatser och verksamheter där behoven inte täcks inom den kommande tioårsperioden.

Prognosticerade underskott av behov

Kommunen kommer den kommande tioårsperioden att ha ett visst underskott av platser på vård- och omsorgsboende. Även om prognosen visar ett visst underskott ser socialförvaltningen inget behov av att kommunen uppför ett eget vård- och omsorgsboende.

Ett nytt vård- och omsorgsboende öppnar i kommunen i extern regi under 2026. Därutöver planerar ett annat fastighetsföretag att eventuellt bygga ett vård- och omsorgsboende som då kommer att uppföras i kommunen runt år 2030. Då uppförandet av det senast nämnda vård- och omsorgsboendet ännu inte är fastställt har det boendet inte tagits med i ovanstående beräkning.

Mot bakgrund av att det planeras för nya vård- och omsorgsboenden som kommer att drivas i extern regi inom kommunen, i kombination med att kommunen har valfrihetssystem för insatsen samt ingår i länsöverenskommelsen, bedömer socialförvaltningen att behovet av ett ökat antal platser kommer att vara tillgodosett under kommande tioårsperiod.

Prognosen för antalet korttidsplatser är att det under 2026 kommer att finnas ett litet underskott av platser. Detta bedöms dock som tillfälligt och på sikt bör antalet platser i kommunen uppfylla behovet de närmaste tio åren.

Socialförvaltningen bedömer att det kommer att finnas ett underskott av platser i dagverksamhet för äldre under den kommande tioårsperioden. Socialnämnden beslutade i november 2026 att en ny verksamhet med cirka 45 platser ska etableras, vilket beräknas täcka det kortsiktiga behovet. I takt med att den äldre befolkningen ökar ser dock behovet av dagverksamhet ut att öka och därmed behovet av antal platser. Denna utveckling är något socialförvaltningen fortsatt måste följa.

Socialförvaltningen ser ett behov av att kommunen möjliggör bostäder för äldre, exempelvis trygghetsbostäder, hyresrätter som är tillgänglighetsanpassade eller andra boendeformer som är anpassade för målgruppen. Detta för att möjliggöra för äldre att bo kvar i ordinärt boende längre och eventuellt skjuta upp behovet av särskilt boende. Det finns en sedan tidigare etablerad marknad för byggande av såväl seniorboende som trygghetsbostäder varför en förfrågan om intresse för att uppföra ett sådant med fördel kan ställas under början av år 2026.

Förändrade lokalbehov

Under 2026 planerar socialförvaltningen att etablera en kommunalt driven öppen verksamhet för personer som är utsatta för våld i nära relation, samt för de som utövar våld. Detta innebär att insatsen framöver ska utföras av kommunen i stället för att, som tidigare, köpas från en extern utförare. Etableringen av en ny verksamhet gör det nödvändigt att genomföra en fördjupad behovsanalys av lokaler.

Socialförvaltningen
Annika Midén Wohlgethan

Den kommunala verksamheten för daglig verksamhet enligt LSS har dessutom behov av utökade lokaler för att kunna utvecklas, möta en bredare målgrupp och ta emot fler deltagare. Bedömningen är att verksamheten behöver ytterligare cirka 70 kvadratmeter. En fördjupad behovsanalys kommer att tas fram för att tydliggöra lokalbehoven.

Konsekvenser för barn och unga

Boende- och lokalbehovsplanen bedöms ge indirekt positiva konsekvenser genom att resurser används effektivt, vilket stärker kommunens helhetsförmåga att tillgodose alla invånares behov. Genom att lägga tyngdpunkten på en långsiktig och hållbar planering säkerställer planen att barn och unga får tillgång till adekvata boenden. Genom att vara ett levande dokument som genomgår årliga revisioner, kan boende- och lokalbehovsplanen anpassas till förändrade omständigheter och behov. Detta säkerställer att barn och unga i Danderyds kommun alltid är i centrum för kommunens planering.

Ekonomiska konsekvenser

Socialnämndens boende- och lokalbehovsplan syftar till en effektiv resursanvändning genom att möjliggöra för socialnämnden att planera för framtida boende- och lokalbehov, bland annat utifrån demografiska förändringar. En väl utformad boendeplan kan bidra till ekonomisk hållbarhet. Genom att säkerställa att kostnaderna för boende inte överstiger kommunens budgetramar, kan planen hjälpa till att upprätthålla en budget i balans. Slutligen kan boende- och lokalbehovsplanen kräva framtida betydande investeringar i byggnationer, vilket kan ha långsiktiga ekonomiska konsekvenser för kommunen. De kan även leda till förbättringar för kommunens invånare.

Åsa Lundgren
Socialdirektör

Jennifer Gavin Hagelin
Kvalitet- och utvecklingschef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Boende- och lokalbehovsplan för socialnämnden 2026–2035
2. Boende- och lokalbehovsplan för socialnämnden 2026–2035

Expedieras
Kommunstyrelsen